

ANALISIA

■ Felix Iriarte

MAHAIRA ITZULI. Juan Jose Ibarretzek adierazi du Kontzertu Ekonomikoa alde batek —Madrilgo Gobernuak— luzatu izanak bi aldeak elkarrengandik urruntzea ekarriko duela. Baina negoziatzeko segitzeko borondatea erabatekoa dela nabarmendu du. «Torlojuekin lotuko gatzazkio negoziazio mahaia», adierazi du Jaurlaritzaren asmoa azaltzeko. Madrilgo Gobernuak, bestalde, orain ez du bere buruari jarri zion epeen mugarik. Kontzertua luzatuta akordioa ahalbidetzen saiatzeko prest azaldu da. Urtea amaitu aurretik lortzen bada, hobe. Bestela, orain arte hitzartu dutenarekin zuzenketak egiteko aukera badagoela esan du Montorok. Beraz, luzapena urte baterako litzateke, baina zenbait alorrean aldaketak izango lirateke.

Ibarretzek hilabeteko epea aipatu du, hau da, indarrean dagoen Kontzertuaren agintaldia agortu arte. Hilabete, akordio «on bat» lortzeko. Baina berriro elkarrekin mahaia bildu arte egun batzuk igaroko dira. Besteak beste, Madril egin duen urratsari nola erantzun aztertu arte. Astirik izango da, borondatearik badago, ados jartzeko. Baina, atzo Montorok esan zituenak entzunda, Europako kontuez batez ere, zail ematen du akordioak. Hamaika proposamen egin ditu Jaurlaritzak, eta ematen du beste hainbesterekin ere ez dela ezer

aurreratuko, gai horretan amore emateko exijitzen baitio Madrilak Jaurlaritzari. Orain arte ez dio akordiorako zirrikiturik utzi, eta ematen du aurrerantzean ere ez diola utziko.

KRISI INSTITUZIONALA. Jaurlaritzak epe guztiak agortuko ditu bi Administrazioen arteko krisia eragozteko. «Itunak nahi ditugu, eraikitzaileak garelako». Lehendakariaren hitzak dira, baina bereak ere, itun txarrik eta «inposiziorik» ez duela irentsiko. Negoziatioak emaitzarik ematen ez badu, krisia saihetsezi-

na izango da. Eta hori etor daitekeela sumatzen hasi dira Jaurlaritzako alderdiak. Joseba Egibarrek esan du Kontzertua luzatzearekin Madrilak ituna hautsi duela, eta itun guztiek eskubideak eta betebeharrak dituztela. Orain eskuak libre izango lituzkete EAEko erakundeek «erantzun egokia» emateko. Antzeratsu hitz egin du Rafael Larreina Jaurlaritzako bigarren alderdiko kideak. «Baliteke urtarilaren 1ean bi luzapen egotea, Madril egingakoa bata eta EAEko erakundeena bestea», adierazi du. Konfrontazio demokratikoa iragarri du EAEko kideak. Biei Arnaldo Otegi batu zaie, beste biderik ez dagoelakoan. «Alde bateko erabakiak alde bateko erantzuna eskatzen du», adierazi du Jaurlaritzari konfrontazioaren bidea erakutsiz.

Bi aukera

ESANAK

JUAN JOSE IBARRETXE (Eusko Jaurlaritzako lehendakaria)

LUZAPENA. «Madrilgo Gobernuak, bere kabuz luzatuz, hautsi egin du Kontzertua»

NEGOZIAZIOA. «Ez dugu imposiziorik onartuko. Nola da posible proposamen bakar bat ere ez onartzea?»

HARREMANAK. «Itun bat hausten denean ez gara gerturatzen; urruntzen ari gara, imposizioa ez delako bidea»

AGINDUA. «Ezer ez dut izenpetuko gure interesen kontra»

CRISTOBAL MONTORO (Espainiako Ogasun ministroa)

LUZAPENA. «Hutsune legala eragotzi beharra zegoen. Hala ere, nahiago dut akordioa»

NEGOZIAZIOA. «Hirurogeita hamar akordio lortu ditugu, eta hamahiru gai daude hitzartzeke; gutxi da bereizten gaituena»

HARREMANAK. «Ezer ez da aldatuko. Ez dago tentsio erantsirik, aurrekoaren bidetik segitzen dugu eta»

AGINDUA. «Jaurlaritzak jarrera aldatu behar du»

DESADOSTASUNAK

Europa, Kupo eta beste

EUROPA. EAEk ordezkari zuzena izateko hamaika proposamen egin ditu negoziazio mahaian. Madrilak bakar bat ere ez du onartu, eta, gainera, hainbeste aldaketarekin adostasuna eragotzi duela leporatu dio Jaurlaritzari.

KUPOA. Jaurlaritza Madrilak eskatzen dionetik 7.000 milioira geratu da. Madril ez da mugitu: 188.000 nahi zituen hasieran eta orain ere bai.

BESTEAK. Guztira 13 gai daude hitzartzeke oraindik. Besteak beste, Ertzaintzaren eta Osasunaren finantzaketa, egoiliarak ez diren enpresen zergak edo Aurrekontuen Egonkortasunaren Legea.

akordioa ezinezkoa egin dute», esan zuen Montorok.

Jaurlaritzak Europako erakundeetan parte-hartze zuzena izan nahi du. Bitariko batzorde bat izendatzea proposatu zuen, parte-hartzearen tresnak hantzartzeko. Baina Montorok bakar bat ere ez du onartu. «Azkenekoan parte-hartze zuzena

handiagoa izatea proposatu zuten», esan zuen Ministro Kontseiluaren ondorengo agerraldian Jaurlaritzaren ekimena deskalifikatzeko.

Parte-hartze zuzenik ez dela izango nabarmendu zuen, gainera. «Gobernuak erkidego guztiak ordezkatzeko dit. Beraz, lurraldeei gurekin elkarlanean aritzea dagokie, erabakiak komunak direlako. Gainera, ez da zuzena esatea ordezkari zuzenarekin hobeto defendituko direla bakoitzaren interesak», esan zuen Montorok.

Konstituzioari ere heldu zion Jaurlaritzaren ikuspuntua arbuizatzeko. Ogasun ministroaren arabera, Konstituzioak Europako erkidegoak ordezkatzeko eskubidea ematen dio. Gainera, esan zuenez, hala egin zuen Europako erakundeetan Kontzertu Ekonomikoa defenditzea egokitu zitzaionean.

Arrazoiak betetzeko ahaleginean, Jose Luis Rodriguez Zapatero PSOEko idazkari nagusiak esan omen zion aipatu zuen. Antza denez, PSOEek ere ez du nahi EAEk ordezkari zuzena izatea Europako erakundeetan.

Kupoari buruz ez zuen aipamenik egin Montorok, baina bai Ibarretzek. Esan zuen hasieratik 188.000 milioi pezetako kupo eskatu zuela Madrilak, eta ez duela aldatu kopurua. Jaurlaritzak 7.000 milioi gutxiago eskaini dizkio.

Torlojuak askatu zituen faxa

NEGOZIAZIOA. Atzoko eguna hastearekin batera altxatu ziren negoziatio mahaitik, aurrera egiteko modurik gabe

FI | GASTEIZ

Torlojuekin negoziatio mahaia lotuta egon behar bada hala egingo dela jakinarazi zuen atzo Juan Jose Ibarretzek negoziatioaren beharra aldarrikatzeko. Antzeratsu egon da EAEko ordezkari zuzen hiru egunotan Madrilgo Ogasun Ministerioan, akordiorako zirrikitu guztiak agortu arte mahaia ez altxatzeko aginduarekin.

Agian behar baino lehena abiatu ziren hiru lurraldeetako ahaldu nagusiak. Roman Sudupe, Josu Bergara eta Ramon Rabanera ez ziren negoziatio mahaian eseri, negoziatzeko ardura Ekonomia diputatuek hartu baitzuten. Baina haiek Madrilera abiatu ziren gauerdian, pentsatuz akordioa egitear zegoela, eta hurrengoko goizean Kupoaren bitariko batzordea bilduko

zela, gero Ministro Kontseiluak akordioa berresteko.

Ongi aprobetxatu zuen Montorok ahaldu nagusien bidaia. «Akordiorako borondatea bazutela azaldu zuten, ez ordea Jaurlaritzak», esan zuen. Izan ere, Idoia Zenarruzabeitia ez zen mugitu La-kuako bulegotik, akordioa egiteko asko falta zela jakitun.

Diputatuen etorrera aprobetxatuz, fax bat bidali zion Montorok Zenarruzabeitiari Kupoaren batzordea goizeko zortzietan biltzeko proposamenarekin. Berehala iritsi zitzaion lehendakariordearen erantzuna: «Ez da posible, Legebiltzarrean egon behar dut goizean, eta ondoren prest izango nauzu negoziatzeko». Ez zen gus-tura geratu Montoro eta jakinarazi zion: «Deitoratzen dut zure erabakia, baina Kontzertua luzatuko dut». Eta torlojuak askatu ziren.

Legebiltzarrean, atzo.

Ibarretxerentzat hori da borondate politikoa neurtzeko «bene-tako frog».

Horietako bakarren bat edo beste berriren bat onartu beharko du akordioa lortzeko. Izan ere, Ibarretzek ohartarazi die ez duela edonolako akordioa izenpetuko: «Sekula ez dut sinatuko gizartearen interesen kontra doan edozer. Gure interesak zorrotz defendituko ditut, eta bakarrik akordio on bat onartuko dut. Izan ere, mahai gainean daukaguna ez da ona, ezta pentsatu ere».

Europar zuzenean parte hartu nahi izatea gaitzetsi du Montorok

Ibarretzek eta Montorok bat egin zuten Jaurlaritzak mahai gainera eraman zituen proposamenen inguruan. Lehendakariak aurreratu zuen hamaika proposamen egin zituela, eta Montorok gutxietsi zituen guztiak. «Hainbeste aldiz aldatu dute, azkenean zaila da jakitea zer nahi duten. Aldaketekin